

DECIZIE

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de Inspecția de Stat în Construcții,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „Dami Grup” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Inspecției de Stat în Construcții, intervenient accesoriu Consiliul Raional Anenii Noi, cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Inspecția de Stat în Construcții și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 25 mai 2015, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 29 iulie 2014, SC „Dami Grup” SRL a depus cererea de chemare în judecată împotriva Inspecției de Stat în Construcții, intervenient accesoriu Consiliul Raional Anenii Noi, cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 17 iunie 2014, SRL „Dami Grup” a primit răspuns de la Inspecția de Stat în Construcții la cererea preventivă de anulare a actelor nr.29 și nr.30 din 12 mai 2014, cu privire la verificarea lucrărilor efectuate în tabăra de vară „Viișoara” din satul Cebanovca, r-nul Anenii Noi în perioada anilor 2007-2012.

Drept răspuns la cererea preventivă a primit refuz în anularea actelor de control nr. 29 și nr. 30 întocmite de Inspecția de Stat în Construcții.

Consideră, însă, că actele de control nominalizate sunt ilegale și urmează a fi anulate, iar ca temei invocând faptul că verificarea lucrărilor executate în tabăra de vară „Viișoara” din satul Cebanovca, raionul Anenii Noi în perioada anilor 2007-2012, a fost efectuată în lipsa reprezentantului SC „Dami Grup” SRL, precum și a reprezentantului Consiliului raional Anenii Noi, cu care reclamantul a încheiat contractele de efectuare a lucrărilor în anii 2007-2012, împreună cu persoana cointereseată, declarantul Reapcea Serghei, care fiind în relații amicale cu inspectorii, a depus o plângere la Inspecția de Stat în Construcții, după ce a pierdut un șir de tendere pentru efectuarea reparației, la care au participat firmele sale.

La fel, invocă că la examinarea plângerii depuse împotriva acțiunilor inspectorilor, pârâtul nu a ținut cont de contractele de antrepriză pe perioada 2007-2012, devizele locale, procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate, procesele-verbale de recepție la finisarea lucrărilor, actele de executare a lucrărilor pentru anii 2007-2012, realizate la tabăra de vara sus menționată, lipsa unor anumitor pretenții sau cereri din partea beneficiarului - Consiliul raional Anenii Noi, a Direcției raionale Învățământ, Tineret și Sport și a membrilor comisiei.

De asemenea relevă că la perfectarea actelor de control nr. 29 și 30 din 12 mai 2014, inspectorii Inspekția de Stat în Construcții au aplicat alte coduri de clasificarea a lucrărilor, care diferă de codurile folosite de Consiliul raional Anenii Noi, la efectuarea tenderelor pentru lucrările de construcție.

Afirmă precum că maculatorul actelor nr. 29 și nr. 30 din 12 mai 2014, și nu originalul a fost prezentat administratorului SRL „Dami Grup” Dațco Oleg în clădirea Inspekției de Stat în Construcție situată în mun. Chișinău, str. Cosmonauților 9, fapt confirmat prin cererea nr. 1883 din 07 mai 2014, înregistrată la cancelaria reclamatului, adică Dațco Oleg nu a refuzat semnarea actelor, dat fiind faptul că el nu a fost invitat la Inspekție în data de 12 mai 2014 pentru a lua cunoștință cu actele și nu le-a prezentat.

În aceste condiții insistă că în acțiunile administratorului firmei SC „Dami Grup” SRL Dațco Oleg și a firmei însăși lipsesc careva încălcări depistate de pârât, iar actele emise cu nr. 29 și nr. 30 din 12 mai 2014 sunt ilegale, fiind emise cu încălcarea procedurii stabilite.

Cât privește termenul de înaintare a acțiunii în judecată, reclamantul motivează prin faptul că în perioada 12 iunie 2014 – 13 iulie 2014 reprezentantul Ursu Petru s-a aflat în concediu, fiind plecat în SUA, iar din data de 14 iulie 2014 și până la data depunerii acțiunii în judecată reprezentantul firmei Ursu Petru s-a aflat la tratament ambulatoriu.

Solicită restabilirea termenului de adresare în instanță de judecată și anularea actului de control nr. 29 și nr. 30 din 12 mai 2014.

Ulterior, în cadrul ședinței de judecată din 24 martie 2015, reprezentantul SC „Dami Grup” SRL a depus o cerere de majorare a pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat restabilirea termenului de adresare în instanță de judecată cu pretenția de anulare a actelor de control nr. 29 și 30 din 12 mai 2014, emise de Inspekția de Stat în Construcții și anularea actelor de control nr. 29 și 30 din 12 mai 2014 emise de Inspekția de Stat în Construcții și a deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014, emisă de Inspekția de Stat în Construcții.

În susținerea cererii de majorare a pretențiilor a invocat că pe parcursul judecării pricinii și anume în data de 15 ianuarie 2015, în urma depunerii cererii la sediul executorului judecătoresc Catanoi Sergiu, au fost informați că în privința SC „Dami Grup” SRL a fost emisă Decizia cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014.

Remarcă că în limita acestei Decizii se menționează că în urma examinării actului de control nr. 30 din 12 mai 2014 al volumelor și costurilor lucrărilor executate la obiectul de menire socială Tabără de odihnă „Viișoara” din satul Ciobanovca în privința SC „Dami Grup” SRL s-a decis aplicarea sancțiunilor economice în mărimea venitului de 540 124.35 lei, calificat a fi încasat ilegal, precum obligarea la plata unei amenzi în mărime de echivalentul cu venitul sus-menționat. Per total, SC „Dami Grup” SRL a fost somată la achitarea sumei de 1 092 248.70 lei.

Menționează că la data de 10 februarie 2015 la sediul Inspecției de Stat în Construcții a fost depusă cererea prealabilă, prin care a fost motivată necesitatea anulării Deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014.

Ulterior însă, la data de 25 februarie 2015 prin scrisoarea nr. 335/1-7, Inspecția de Stat în Construcții a respins cererea prealabilă, cu invocarea faptului că respectiva ar fi una tardivă. Răspunsul Inspecției de Stat în Construcții a fost recepționat în data de 09 martie 2014, fapt confirmat prin sigiliul poștal, prin care pârâta menționează precum că Decizia cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014, i-a fost comunicată SC „Dami Crup” SRL prin Scrisoarea nr. 1439 din 27 iulie 2014, care a fost expediată cu aviz recomandat prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” și recepționată de reclamanta la data de 30 iulie 2014.

Relativ obiecțiilor de tardivitate reclamă că pe numele și/sau în adresa SC „Dami Grup” SRL - or. Anenii Noi, str. Tighina 45, ap. 7, nu a fost expediată nici o scrisoare datată cu 27 iulie 2014, motiv pentru care cele invocate de pârâtă consideră lipsite de suport factologic.

În ceea ce privește obiecțiile pe fondul litigiului, menționăm că până la data de 15 ianuarie 2015, SC „Dami Grup” SRL nu a fost informată despre existența unei asemenea Decizii de sancționare, or, despre conținutul acesteia a luat cunoștință la sediul executorului judecătoresc Catanoi Sergiu, căruia i-a fost transmis spre executare respectivul act.

Accentuează că Decizia cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014 este una neîntemeiată și ilegală, deoarece însăși actul de control nr. 30 din 12 mai 2014, în baza căruia a fost întocmită Decizia contestată, menționează că culpa întocmirii greșite a devizului de cheltuieli este deținută de beneficiarul Direcția Generală Învățământ, Tineret și Sport a Consiliului raional Anenii Noi. În particular Inspecția de Stat în Construcții constată că Direcția Generală Învățământ, Tineret și Sport a Consiliului raional Anenii Noi, contrar prevederilor art.27 pct.2 a Legii nr.96 din 13 aprilie 2007, privind achizițiile publice, art.48 Secțiunea 3 a Hotărârii Guvernului nr.834 din 13 septembrie 2010, pentru aprobarea Regulamentului privind achizițiile publice de lucrări și Hotărârii Guvernului nr. 1570 din 09 decembrie 2002, cu privire la măsurile urgente de trecere la noua bază normativă de deviz în construcții, nu a specificat simbolurile normelor de resurse a lucrărilor ce urmau a fi executate, indicând doar denumirile, unitățile de măsură și volumele acestor lucrări.

Afirmă că contrar acestor constatări sancțiunile economice au fost aplicate față de SC „Dami Grup” SRL, iar Direcția Generală Învățământ, Tineret și Sport a Consiliului raional Anenii Noi este absolvită de careva răspundere patrimonială sau administrativă.

Suplimentar, invocă precum că aplicarea unei amenzi pecuniare nu este stabilită cu titlu de sancțiune la art. 34 din Legea privind calitatea în construcții, nr. 721 din 1996.

Relevă că art.34 din Legea citată prevede exhaustiv că agenții economici - persoane fizice sau juridice, vinovați de executarea cu abateri de la documentele normative în vigoare a lucrărilor de construcții, modificare, transformare, modernizare, consolidare și reparații: remediază. pe propria cheltuială, defectele calitative apărute din vina lor atât pe perioada execuție, cât și în perioada de garanție stabilită conform legii și contractului; suportă pierderile prevăzute în atare cazuri de contract.

Insistă că amenda specificată în alin.(3) art. 34 al Anexei 3 la Hotărârea Guvernului nr. 360 din 1996, trebuie prevăzută în mod expres de contract, așa cum și prevede lit. b) a art. 34 al Legii privind calitatea în construcții nr. 721 din 1996.

În așa mod, subliniază că între textul normativ al Hotărârii Guvernului nr. 360 din 1996 și Legea privind calitatea în construcții nr. 721 din 1996 există discrepanțe de reglementare. Or, în corespundere cu art. 102 din Constituție, Hotărârile Guvernului se adoptă întru executarea legilor adoptate de Parlament.

În final, a invocat reclamantul și asupra încălcării procedurii de emitere a titlului executoriu în forma Deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014. Or, în conformitate cu art. 34 alin.(2) al Anexei 3 la Hotărârea Guvernului nr. 360 din 1996, decizia și documentele de control aprobate se expediază Inspectoratului Fiscal de Stat teritorial de reședință a organizației de antrepriză care efectuează încasarea. Ministerului Finanțelor, organelor financiare pentru reducerea mărimii investițiilor de la bugetul de stat sau de la cele locale și investitorului.

Pe cale de consecință, susține că remiterea Deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014 în gestiunea executorului judecătoresc Catanoi Sergiu s-a efectuat de către un subiect care nu are competență de a decide încasarea plăților de la SC „Dami Crup” SRL. În acest, art. 177 Cod fiscal prevede că, stingerea obligației fiscale prin executare silită are loc prin acțiunile întreprinse de organul fiscal pentru perceperea forțată a restanțelor în conformitate cu legislația fiscală.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 25 mai 2015, a fost admisă cererea SC „Dami Grup” SRL cu privire la repunerea în termen de adresare în instanță de judecată, admisă parțial acțiunea și anulată ca fiind ilegală Decizia cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014 emisă de Inspekția de Stat în Construcții. În rest pretențiile acțiunii cu privire la anularea actelor de control nr. 29 și nr. 30 din 12 mai 2014 emise de Inspekția de Stat în Construcții au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2015, a fost respins apelul declarat de Inspekția de Stat în Construcții și menținută hotărârea primei instanțe.

La 15 februarie 2016, Inspekția de Stat în Construcții a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind una nefondată, neîntemeiată, depusă tardiv și cu nerespectarea procedurii prealabile.

În motivare recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le ilegale și pasibile a fi casate.

Susține că la examinarea cauzei, de către instanța de fond nu au fost constatate, elucidate și dovedite circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei.

Insistă că intimatul a depășit toți termenii atât pentru înaintarea cererii prealabile, cât și pentru adresare cu acțiune în instanța de judecată.

Afirmă că instanța a repus intimatul în termen de adresare în instanța de judecată, neavând în acest sens nici o probă și nici un motiv de drept.

Astfel, invocă că prin cererea de chemare în judecată intimatul contestă actul de control nr. 30 din 12 mai 2014, întocmit de Inspekția de Stat în Construcții.

În acest context, constată că actul contestat nu constituie obiect al acțiunii în contenciosul administrativ prevăzut de art. 3 din Legea contenciosului administrativ, deoarece nu se contestă un act administrativ cu caracter normativ sau individual emis de autoritate publică, de subdiviziune a acestei autorități sau de funcționarii structurii

autorității sau subdiviziunii, precum și nesoluționarea în termen legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Mai mult ca atât, menționează că în corespundere cu prevederile pct. 34 din Hotărârea Guvernului nr 360 din 25 iunie 1996, cu privire la controlul de stat al calității în construcții, dispozițiile și deciziile Inspecției de Stat în Construcții pot fi reclamate Organului național de dirijare în construcții sau atacate în instanța judecătorească.

Iar în conformitate cu prevederile art. 14 alin.(1) a Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Afirmă, însă, că cererea prealabilă privind anularea deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014 a fost depusă la Inspecție doar la data de 17 februarie 2015, care a fost considerată ca neîntemeiată și lăsată fără examinare deoarece a fost depusă tardiv, adică cu omiterea termenului legal.

Insistă că deoarece decizia nr.17 din 21 iulie 2014 de aplicare a sancțiunilor economice a fost recepționată de către SRL „Dami Grup” la data de 30 iulie 2014, ce se confirmă prin avizul recomandat al ÎS „Poșta Moldovei”, iar cererea prealabilă în cadrul Inspecției a fost înregistrată doar la data de 17 februarie 2015, consideră că SRL „Dami Grup” a omis termenul de contestare prevăzut de art. 14 alin.(1) a Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000.

Consideră relevant și faptul că instanțele de judecată nu au luat în considerație toate argumentele și probele aduse de către reprezentanții Inspecției în cadrul procesului de contencios, fapt ce a contribuit la emiterea unei decizii subiective.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din actele cauzei copia decizie instanței de apel din 25 noiembrie 2015 a fost expediată pentru cunoștință în adresa părților, inclusiv și în adresa recurentului Inspecția de Stat în Construcții la 15 decembrie 2015, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire (f.d. 252 Vol.I), iar recurentul insistă că a luat cunoștință cu hotărârea motivată a instanței de apel la data de 18 decembrie 2015, confirmând cele invocate prin copia scrisorii de recepție a deciziei contestate.

Alte date care ar confirma contrariul la materiale cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 15 februarie 2016, în termen.

La 10 martie 2016, în adresa intimatului SC „Dami Grup” SRL a fost expediată copia recursului declarat de către Inspecția de Stat în Construcții cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 aprilie 2016, recursul declarat de către Inspecția de Stat în Construcții, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de

Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum denotă actele cauzei SC „Dami Grup” SRL înaintând cerere de chemare în judecată împotriva Inspecției de Stat în Construcții, concretizându-și cerințele, a solicitat restabilirea termenului de adresare în instanță de judecată cu cerințele privind anularea actelor de control nr. 29 și 30 din 12 mai 2014, emise de Inspeția de Stat în Construcții și anularea actelor de control nr. 29 și 30 din 12 mai 2014, precum și a deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014, emise de Inspeția de Stat în Construcții.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei cererii SC „Dami Grup” SRL cu privire la repunerea în termen de adresare în instanță de judecată și admiterii acesteia, precum și admiterii parțiale a acțiunii, anulând ca fiind ilegală Decizia cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014 emisă de Inspeția de Stat în Construcții. În rest, pretențiile acțiunii cu privire la anularea actelor de control nr. 29 și nr. 30 din 12 mai 2014 emise de Inspeția de Stat în Construcții, respingând ca fiind neîntemeiate, soluție menținută și de instanța de apel.

În susținerea concluziei care a format convingerea de a admite cererea SC „Dami Grup” SRL privind repunerea în termenul de adresare în judecată, instanțele judecătorești au reținut că decizia cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014, adoptată în baza actului de control nr. 30 din 11 mai 2014, nu a fost recepționată de SC „Dami Grup” SRL, însă cu conținutul căreia, ultima a făcut cunoștință la 15 ianuarie 2015, prin intermediul executorului judecătoresc Sergiu Catanoi.

La fel, instanțele de judecată au constatat că cerere prealabilă împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii a fost depusă de către SC „Dami Grup” SRL la data de 16 februarie 2015, iar prin răspunsul din 25 februarie 2015, Inspeția de Stat în Construcții a refuzat examinarea acesteia, din considerente că a fost depusă tardiv.

Pentru aceste observații, instanțele au respins afirmațiile reprezentantului Inspeției de Stat în Construcții cu referire la faptul că pretențiile SC „Dami Grup” SRL cu privire la anularea deciziei nr. 17 din 21 iulie 2014 sunt înaintate cu omiterea termenului de prescripție, reținând în acest sens că în speță nu a fost demonstrată data recepționării deciziei contestate, în timp ce răspunsul la cererea prealabilă prin care a fost solicitată anularea deciziei respective a fost emis de către Inspeția de Stat în Construcții la 25 februarie 2015 și contestat în instanța de judecată, prin cererea de majorare a pretențiilor din acțiune, la data de 24 martie 2015, în interiorul termenului de prescripție.

Totodată, instanțele au respins ca neîntemeiate și argumentele reprezentantului Inspeției de Stat în Construcții precum că decizia de aplicare a sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014 a fost expediată în adresa SC „Dami Grup” SRL la 30 iulie 2014, apreciind la acest capitol că decizia respectivă a fost expediată pentru executare către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Anenii Noi, iar în adresa SC „Dami Grup” SRL fiind expediată pentru cunoștință doar copia scrisorii enunțate,

astfel încât, nefiind confirmat faptul recepționării de către ultima a deciziei enunțate și nici data recepționării acesteia.

Instanța de recurs conchide, însă, că o astfel de soluție rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult că concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) CPC, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Iar, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, referindu-se doar la susținerile intimatului SC „Dami Grup” SRL și probele prezentate de ultimul, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului sub toate aspectele, în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul în cauză.

Astfel, după cum rezultă din actele cauzei, SC „Dami Grup” SRL înaintând inițial cererea de chemare în judecată a solicitat restabilirea termenului de adresare în instanță de judecată și anularea actului de control nr. 29 și nr. 30 din 12 mai 2014 emise de Inspekția de Stat în Construcții.

Ulterior însă, în cadrul dezbaterilor judiciare din 24 martie 2015, SC „Dami Grup” SRL, a depus o cerere de majorare a pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat restabilirea termenului de adresare în instanță de judecată cu cerința de anulare a actelor de control nr. 29 și 30 din 12 mai 2014, emise de Inspekția de Stat în Construcții și anularea actelor de control nr. 29 și 30 din 12 mai 2014 emise de Inspekția de Stat în Construcții precum și a deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014, emisă de Inspekția de Stat în Construcții.

În susținerea cererii de majorare a pretențiilor a invocat că pe parcursul judecării pricinii și anume la data de 15 ianuarie 2015, în urma depunerii cererii la sediul executorului judecătorec Catanoi Sergiu, a fost informat că în privința SC „Dami Grup” SRL, în baza actelor de control menționate, a fost emisă Decizia cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014.

Aici este important de menționat că cererea prealabilă cu solicitarea de anulare a deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014, a fost depusă de către SC „Dami Grup” SRL organului emitent, la caz, Inspekției de Stat în Construcții la data de 17 februarie 2015 (f.d. 175 vol.I).

Iar la data de 09 martie 2015 SC „Dami Grup” SRL a recepționat răspunsul Inspekției de Stat în Construcții la cererea prealabilă, prin care au fost informați despre faptul că cererea prealabilă nu poate fi examinată ca fiind depusă cu depășirea

termenului de prescripție prevăzut de art.14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ.

Potrivit art. 14 alin. (1) Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Iar în conformitate cu art. 17 alin. (1) lit. a) Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia.

În interpretare corectă a prevederilor legale enunțate este de înțeles că termenul de sesizare a instanței de contencios administrativ curge, fie de la data comunicării răspunsului la cererea prealabilă, fie de la data expirării termenului de 30 de zile în care autoritățile indicate erau obligate să examineze cererea prealabilă.

Având în susținere prevederile normelor enunțate, instanța de recurs remarcă că deși, cerințele în partea ce ține de anularea deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014 au fost înaintate instanțe de judecată cu respectarea termenului de 30 de zile prevăzut de art. 17 alin. (1) lit. a) Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, ținându-se cont în cazul dat de data primirii răspunsului la cererea prealabilă.

Însă, în situația din speță termenul, în partea depunerii cerințelor concretizate, inclusiv și în partea ce ține de anularea deciziei Inspecției de Stat în Construcții cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014, urma a fi verificat prin prisma respectării termenului la depunerea cererii prelabile de anulare a actului respectiv sau motivelor care au condiționat omiterea acestuia, în situația în care cererea prealabilă a fost lăsată de organul emitent fără examinare, ca fiind depusă tardiv.

Or, în cazul în care organul emitent sau ierarhic superior a refuzat examinarea cererii prelabile pe motiv că persoana a omis termenul de adresare cu această cerere, instanța de fond doar la cererea părții, va verifica motivele omiterii acestuia. Iar dacă se va constata că termenul a fost omis din motive întemeiate, va repune persoana în termen și va examina cauza în fond.

În cazul în care constată că motivele pentru care termenul de prescripție a fost depășit sunt temeinic justificate, poate să repună reclamantul în termen, în conformitate cu art. 116 Codul de procedură civilă. Dacă nu există motive temeinice justificate pentru a repune persoana în termen, instanța va refuza admiterea acțiunii ca fiind depusă tardiv. În acest caz, instanța nu este în drept să examineze litigiul în fond.

Ca urmare, este cert că instanțele de judecată nu au verificat aspectele impuse prin lege și nu au stabilit dacă SC „Dami Grup” SRL a respectat termenul la înaintarea cererii prealabilă, pentru contestarea deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014, precum și motivele omiterii acestuia, or de aceste împrejurări depinde soluționarea cererii Inspecției de Stat în Construcții cu privire la tardivitatea cererii de chemare în judecată.

Pe de altă parte, necesitatea verificării respectării de către SC „Dami Grup” SRL a termenului de înaintare a procedurii prelabile cu privire la contestarea actului administrativ menționat se impune și datorită faptului că recurentul-pârât Inspecția de

Stat în Construcții pe tot parcursul judecării a cauzei în prima instanță și în instanța de apel a insistat asupra încălcării de către SC „Dami Grup” SRL a termenului de contestare a actului administrativ, indicând că decizia cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014, a fost expediată intimatului prin scrisoare recomandată la 24 iulie 2014, fiind recepționată de ultimul la 30 iulie 2014 (f.d. 171-172 vol.I).

Cu toate acestea, instanța de apel, fără a examina și fără a supune aprecierii înscrisurile prezentate de către Inspekția de Stat în Construcții întru confirmarea faptului că termenul de prescripție pentru contestarea deciziei cu privire la aplicarea sancțiunilor economice a fost depășit de către intimat, în mod neînțeles a concluzionat că partea apelantă nu a prezentat careva probe care să confirme recepționarea de către intimatul SC „Dami Grup” SRL a deciziei de aplicare a sancțiunilor economice, cum ar fi avizul de recepție.

Astfel, la caz se constată că deși instanța de apel a respins formal apelul, aceasta nu a pătruns în esența criticilor susținute de către apelant aduse împotriva hotărârii primei instanțe, fapt ce indică la examinarea superficială a cauzei, cât și la aprecierea arbitrară a materialului probator în raport cu normele de drept relevante cazului.

Ca consecință se reține că examinarea cauzei a avut loc cu încălcarea normelor de drept procedural, prin urmare Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecare, prima instanță trebuie să țină cont de cele menționate și să emită o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către Inspekția de Stat în Construcții.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „Dami Grup” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Inspekției de Stat în Construcții, intervenient accesoriu Consiliul Raional Anenii Noi, cu privire la contestarea actelor administrative, cu restituirea pricinii pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Tamara Chișca-Doneva